

חוברת תרגול – מסע פנימה: חורף, פנימיות ומסע אל עצמי

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מגוון הסוגות הספרותיות באתר (מאמר הגות, שיר, סיפור קצר, מכתב, יומן, משל) ואת מאפייני כל סוגה.
- לזהות ולנתח לשון ציורית (דימוי, מטפורה, האנשה) בשירה ובפרוזה.
- לעמוד על הרעיון המרכזי המשותף לקטעים – הקשר בין חורף, האטה וצמיחה פנימית.
- לתרגל כתיבה אישית-רפלקטיבית בעקבות קריאה, תוך שמירה על גבולות ובחירה חופשית בשיתוף.

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – זיהוי הרעיון המרכזי

1. לא נכון – הקטע טוען שהאטה בחורף היא זמן של צבירת כוח, לא בזבוז
2. נכון – השורשים מעמיקים גם כשלא רואים זאת מבחוץ
3. נכון – זהו הרעיון המרכזי של הקטע - תמיד נשאר חום פנימי שאפשר להחיות

חלק ב' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – דימויים ומשמעותם

1 – ג (חום פנימי שנשאר גם כשנדמה שהאש כבתה)
2 – א (צמיחה סמויה שמתרחשת לפני שרואים אותה מבחוץ)
3 – ב (הזמנה להאט ולפנות אל העולם הפנימי)

חלק ג' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – ניתוח טיעון וכתיבה

1. יש להתקדם בצעדים קטנים ובסבלנות, לא בלחץ או בשינוי מהיר מדי, כדי לא 'לכבות' את הכוח הפנימי

חלק ד' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – מושגים ותוכן השירים

1. א – ייחוס תכונות אדם לדבר דומם, לבעל חיים או לטבע
2. א – דימוי משתמש במילת השוואה כמו "כמו", מטפורה מזהה בין שני דברים בלי מילת השוואה

חלק ה' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – בדיקת הבנה

1. לא נכון – בשיר נאמר שלא כל צמיחה נראית מבחוץ, וגם בתקופת "חורף" משהו מתחזק בפנים.
2. נכון – זהו תיאור מקורות האור הפנימיים בשיר.

חלק ו' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – התאמה וזיהוי

1 – ד (צמיחה סמויה שממשיכה גם כשלא רואים אותה מבחוץ)
2 – ג (מקורות אור פנימיים שאפשר להדליק גם בחושך)
3 – ב (שקט רך שמאפשר לנשום ולחזור לעצמנו)
4 – א (ייחוס תכונה אנושית לדבר שאינו אדם)

חלק ז׳ – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – יישום

1. ציורית
2. תקווה

חלק ח׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – הבנת העלילה הבסיסית

1. לא נכון – הסערה גורמת לניתוק האינטרנט, לא לחשמל
2. לא נכון – רוני היא אחותו הקטנה של איתי

חלק ט׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – פרטים מהעלילה

1. ב – אחותו הגדולה
2. ב – הם נפלו ונשכבו מכוסים בבוץ

חלק י׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – דמויות ונקודת מפנה

1. 1 – ב (מגלה שהחשיבה בשקט מעניינת)
2. 2 – ד (מודיעה שהאינטרנט נפל בגלל הסערה)
3. 3 – א (אומר שהשורשים עדיין באדמה)
4. 4 – ג (שואלת אם גם אנשים מתחזקים אחרי סערה)

חלק י״א – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבנת המטרה והתוכן

1. א – לעזור לראות את הדרך ולקבל קשיים
2. ב – גם בהם יש רגעים קטנים וטובים

חלק י״ב – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – תזכורת לתוכן

1. נכון – הקטע מציין שמכתב לעצמנו עוזר לראות את הדרך, לקבל קשיים ולזכור שאנחנו ממשיכים לצמוח.
2. לא נכון – הקטע מדגיש שגם ביום אפור יש רגעים קטנים וטובים ששווה לשים לב אליהם ולכתוב עליהם.

חלק י״ג – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבחנה בין תיאור חיצוני לרגש פנימי

1. 1 – ג (תיאור חיצוני)
2. 2 – ד (רגש פנימי)
3. 3 – ב (תיאור חיצוני)
4. 4 – א (רגש פנימי)

חלק י״ד – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבחנה בין תיאור חיצוני לרגש פנימי

1. א – הרחוב היה רטוב מהגשם

חלק ט״ו – פרק 5 • משל ומוסר השכל – הבנת הסיפור

1. ב – הוא לא רצה לפספס דברים מעניינים
2. ב – המזון אזל והוא נעשה עייף ומותש

חלק ט״ז – פרק 5 • משל ומוסר השכל – מבנה המשל

1. לא נכון – הינשוף אמר ההפך: מנוחה איננה בזבוז, אלא צבירת כוח לאביב.
2. נכון – כך מסופר בסיום הסיפור, לפני שהתעורר באביב.

חלק י״ז – פרק 5 • משל ומוסר השכל – השלמה והתאמה

1. ינשוף
2. נוח

חלק י״ח – פרק 5 • משל ומוסר השכל – התאמת מבנה

1. 1 – ד (הדמות שלומדת את הלקח)
2. 2 – ג (הדמות שמביאה את התובנה)
3. 3 – ב (מסמלים מנוחה וצבירת כוח)
4. 4 – א (המשפט המסכם את הלקח האנושי)

חלק י״ט – פרק 6 • סדנת סיכום: יומן מסע אישי ושיח – זיהוי נושאים מרכזים

1. ב – החורף מזמין להאט ולפנות פנימה
2. ב – גחלת חמה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מזהה את מוטיב ההאטה/הצמיחה הפנימית/החוסן ומדגים משתי-שלוש סוגות שונות (למשל מאמר ושיר).
- יש זיהוי מדויק של הדימוי/המטפורה והסבר הקושר אותו לרעיון המרכזי של הקטע, לא רק תיאור כללי.
- התשובה אישית, כנה ומנומקת, ואינה חייבת לחשוף תוכן אישי – חשוב הקישור בין הכתיבה להבנה.

טיפים להפעלה:

- מומלץ ללמד פרק אחד בכל שיעור (כ-45 דקות), ולפתוח כל שיעור בקריאה קצרה או במעגל בוקר של עשר דקות מהאתר.
- לקראת פרק 4 ו-6, יש לאפשר לתלמידים לבחור אם לשתף את הכתיבה האישית שלהם – בהתאם להערה העדינה באתר.
- לתלמידים עולים חדשים או בחנ"מ ניתן להיעזר בגרסה הפשוטה של הקטעים ובדפי התרגול המותאמים שבאתר.
- בפרק האחרון אפשר לשלב את משחק הקבוצות (מסע החורף) כסיכום חווייתי לפני כתיבת הרפלקציה המסכמת.

חוברת תרגול – מסע פנימה: חורף, פנימיות ומסע אל עצמי

❄️ מסע פנימה

תיכון · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון
2. פרק 2 – שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה
3. פרק 3 – סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר
4. פרק 4 – כתיבה אישית: מכתב ויומן
5. פרק 5 – משל ומוסר השכל
6. פרק 6 – סדנת סיכום: יומן מסע אישי ושיח

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מסע פנימה: חורף, פנימיות ומסע אל עצמי

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תקראו קטעים קצרים מהאתר ותתרגלו הבנה, ניתוח לשוני וכתיבה אישית. עברו על הפרקים לפי הסדר, והיעזרו במילון הקטן בכל קטע כשצריך. זכרו: בשאלות על רגשות אין תשובה 'נכונה' אחת – כתבו את מה שאמיתי עבורכם.

בנק מילים: ינשוף | ציורית | תקווה | נוח

1 חלק א' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – זיהוי הרעיון המרכזי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הקטע 'החורף לא ממהר' טוען שהחורף הוא זמן של בזבוז ואין בו שום תועלת	☐	☐
2	לפי הקטע 'מתחת לאדמה', ימים שנראים 'ריקים' מבחוץ יכולים להיות ימים של צמיחה פנימית	☐	☐
3	לפי הקטע 'גחלת', גם כשהאש נראית כבויה נשאר בתוכנו חום, כמו גחלת מתחת לאפר	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – דימויים ומשמעותם

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גחלת מתחת לאפר	___	**א.** צמיחה סמויה שמתרחשת לפני שרואים אותה מבחוץ

2. פקעות ובצלים מתחת לאדמה	___	**ב.** הזמנה להאט ולפנות אל העולם הפנימי
3. גשם שמתופף על החלון	___	**ג.** חום פנימי שנשאר גם כשנדמה שהאש כבתה

3 חלק ג' – פרק 1 • מאמרי הגות: רעיון מרכזי וטיעון – ניתוח טיעון וכתיבה

ענו בקצרה.

1. בקטע 'גחלת' מוזהרים מפני 'שפיכת הרבה עצים בבת אחת'. מה מייצגת האזהרה הזאת, לדעתכם, לגבי הדרך לחזור לעצמנו אחרי תקופה קשה?

4 חלק ד' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – מושגים ותוכן השירים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי הגדרה מדויקת של האנשה כאמצעי לשוני?

(א) ייחוס תכונות אדם לדבר דומם, לבעל חיים או לטבע

(ב) השוואה מפורשת בעזרת מילת דימוי כמו "כמו"

(ג) חזרה על אותה מילה כמה פעמים בשיר

2. מה ההבדל המרכזי בין דימוי למטפורה?

(א) דימוי משתמש במילת השוואה כמו "כמו", מטפורה מזהה בין שני דברים בלי מילת השוואה

(ב) דימוי תמיד ארוך יותר ממטפורה

(ג) מטפורה מופיעה רק בשירה, דימוי רק בפרוזה

5 חלק ה' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – בדיקת הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשיר "עץ בחורף" נאמר שכל צמיחה פנימית נראית תמיד גם מבחוץ.	☐	☐
2	בשיר "פנס קטן" מקורות האור שמוזכרים הם זיכרונות, קשרים ומילים טובות.	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – התאמה וזיהוי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עץ בחורף	___	**א.** ייחוס תכונה אנושית לדבר שאינו אדם
2. פנס קטן	___	**ב.** שקט רך שמאפשר לנשום ולחזור לעצמנו
3. שקט	___	**ג.** מקורות אור פנימיים שאפשר להדליק גם בחושך
4. האנשה	___	**ד.** צמיחה סמויה שממשיכה גם כשלא רואים אותה מבחוץ

7 חלק ז׳ – פרק 2 • שירה ולשון ציורית: דימוי, מטפורה והאנשה – יישום

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר משווים עולם פנימי לעץ שצומח בשקט בחורף, זהו שימוש בלשון _____ (דימוי או מטפורה).

2. בשיר "פנס קטן" האור מסמל _____ שיש בתוכנו גם כשקשה.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – הבנת העלילה הבסיסית

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בסיפור "כשהאינטרנט נפל", הסערה גורמת לניתוק החשמל בבית	☐	☐
2	ב"אחרי הסערה", רוני היא אחותו הגדולה של איתי	☐	☐

9 חלק ט׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – פרטים מהעלילה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מודיעה לעידו שאין אינטרנט בבית?

(א) אמא שלו (ב) אחותו הגדולה (ג) השכנה

2. מה קורה לשתילים בגינה אחרי הסערה?

(א) הם נשארו זקופים (ב) הם נפלו ונשכבו מכוסים בבוץ (ג) הם נעקרו לגמרי

10 חלק י׳ – פרק 3 • סיפור קצר: עלילה, דמות ומסר – דמויות ונקודת מפנה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עידו	___	**א.** אומר שהשורשים עדיין באדמה
2. אחותו של עידו	___	**ב.** מגלה שהחשיבה בשקט מעניינת
3. איתי	___	**ג.** שואלת אם גם אנשים מתחזקים אחרי סערה
4. רוני	___	**ד.** מודיעה שהאינטרנט נפל בגלל הסערה

11 חלק י״א – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבנת המטרה והתוכן

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המטרה של כתיבת מכתב לעצמי, לפי הקטע?

(א) לעזור לראות את הדרך ולקבל קשיים (ב) לתאר טיול בחו"ל

(ג) ללמד כללי כתיבה רשמית

2. מה אומר הקטע "יומן של יום גשום" על ימים אפורים?

(א) אין בהם שום דבר טוב (ב) גם בהם יש רגעים קטנים וטובים

(ג) הם תמיד עצובים

12 חלק י״ב – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – תזכורת לתוכן

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי הקטע "מכתב לעצמי", כתיבת מכתב עוזרת לזכור שאנחנו ממשיכים לצמוח.	☐	☐
2	לפי "יומן של יום גשום", רק ימים שמשיים ראויים לתיעוד ביומן.	☐	☐

13 חלק י"ג – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבחנה בין תיאור חיצוני לרגש פנימי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הגשם דפק על החלון כל הבוקר	___	**א.** רגש פנימי
2. הרגשתי שקט בלב, בלי לדעת למה	___	**ב.** תיאור חיצוני
3. האוטובוס איחר ברבע שעה	___	**ג.** תיאור חיצוני
4. חששתי שלא אצליח מחר	___	**ד.** רגש פנימי

14 חלק י"ד – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבחנה בין תיאור חיצוני לרגש פנימי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה משפט הוא דוגמה לתיאור חיצוני ולא לרגש פנימי?

(א) הרחוב היה רטוב מהגשם (ב) הרגשתי מבולבל מאוד (ג) חששתי מהמבחן

15 חלק ט"ו – פרק 5 • משל ומוסר השכל – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה הדובון לא רצה לישון כל החורף?

(א) הוא פחד מהחושך (ב) הוא לא רצה לפספס דברים מעניינים

(ג) הוא לא היה עייף בכלל

2. מה קרה לדובון אחרי שנשאר ער לבדו זמן רב?

(א) הוא נעשה חזק יותר מכולם (ב) המזון אזל והוא נעשה עייף ומותש

(ג) הוא מצא חברים חדשים ביער

16 חלק ט"ז – פרק 5 • משל ומוסר השכל – מבנה המשל

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הינשוף אמר לדובון שמנוחה היא בזבוז זמן.	☐	☐
2	בסוף הסיפור הדובון חזר למאורה ונרדם עם הדובה הזקנה.	☐	☐

17 חלק י״ז – פרק 5 • משל ומוסר השכל – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. הדובון פגש את ה _____ שהסביר לו שמנוחה היא חלק טבעי מהחיים

2. מוסר ההשכל של המשל: לפעמים הצעד הכי חכם קדימה הוא לעצור ול

_____

18 חלק י״ח – פרק 5 • משל ומוסר השכל – התאמת מבנה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הדובון	___	**א.** המשפט המסכם את הלקח האנושי
2. הינשוף	___	**ב.** מסמלים מנוחה וצבירת כוח
3. החורף והשינה	___	**ג.** הדמות שמביאה את התובנה
4. מוסר ההשכל	___	**ד.** הדמות שלומדת את הלקח

19 חלק י״ט – פרק 6 • סדנת סיכום: יומן מסע אישי ושיח – זיהוי נושאים מרכזים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המסר המרכזי של הקטע 'החורף לא ממהר'?

(א) צריך למהר כדי לא לפספס את החורף (ב) החורף מזמין להאט ולפנות פנימה

(ג) חורף הוא עונה מיותרת

2. מה נשאר בתוכנו לפי הקטע 'גחלת', גם כשנדמה שהאש כבתה?

א) אפר קר ב) גחלת חמה ג) עשן

כרטיס יציאה

מהו הרעיון המשותף שמופיע ברוב קטעי האתר, ואיך הוא בא לידי ביטוי בשלוש סוגות שונות לפחות?

בחרו דימוי או מטפורה אחד מהקטעים והסבירו מה הוא מוסיף להבנת הרעיון המרכזי.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀